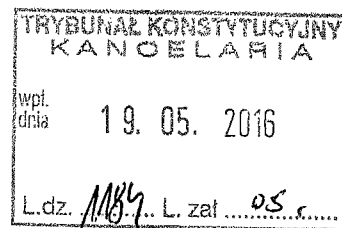

Warszawa, dnia 19 maja 2016 r.

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

Al. J.Ch. Szucha 12A, 00-918 Warszawa

Wnioskodawca:

Grupa Senatorów Senatu IX kadencji

według załączonej listy

działająca przez przedstawiciela:

senatora dra Piotra Zientarskiego

adres do korespondencji:

Klub Parlamentarny - Grupa Senatorów Platforma Obywatelska

ul. Wiejska 4/6/8, 00-902 Warszawa

Uczestnicy postępowania:

1. **Sejm- organ, który uchwalił zaskarżone przepisy ustawy,**
2. **Rada Ministrów,**
3. **Prokurator Generalny.**

**UZUPEŁNIENIE UZASADNIENIA WNIOSKU
GRUPY SENATORÓW**

**O STWIERDZENIE NIEZGODNOŚCI PRZEPISÓW USTAWY Z DNIA 25 CZERWCA
2015 R. O TRYBUNALE KONSTYTUCYJNYM (DZ. U. Z 2015 R., POZ. 1064 ZE ZM.) Z
KONSTYTUCJĄ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Przepis art. 12 ust. 1 ustawy nie precyzuje liczby kandydatów przedstawianych Prezydentowi, mówi jedynie, że musi ich być co najmniej 3. Nie jest pewne, czy o konkretnej liczbie zgłaszanych kandydatów decyduje Zgromadzenie w jakiejś osobnej uchwale przyjmowanej przed rozpoczęciem procesu wyłaniania kandydatów, czy też może poprzez stosowne postanowienie w Regulaminie Trybunału Konstytucyjnego, w którym zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy Trybunał określa wewnętrzną organizację pracy Trybunału i jego organów, w tym wynikające z niej powinności sędziów Trybunału, oraz inne sprawy wskazane w ustawie. Z przepisu art. 12 ust. 2a ustawy można wnioskować, że kandydatów tych na pewno nie będzie więcej niż 5, ponieważ tyle maksymalnie może się ukonstytuować „trójek sędziowskich” zgłaszających kandydata. Jeżeli przyjmiemy, że Trybunał ani w specjalnej

uchwale, ani w Regulaminie nie określa konkretnej liczby wskazywanych kandydatów, liczba ta powinna być efektem głosowania w Zgromadzeniu nad zgłoszonymi przez sędziów kandydatami na kandydatów przedstawianych Prezydentowi; inaczej mówiąc pochodną liczby głosów uzyskanych w tym głosowaniu. Jednakże przepis art. 12 ust. 2 ustawy nie przewiduje warunku uzyskania jakiejś minimalnej liczby głosów. Przewiduje jedynie, że „Kandydatów na stanowisko Prezesa Trybunału wybiera Zgromadzenie (...) spośród sędziów Trybunału, którzy w głosowaniu uzyskali kolejno największą liczbę głosów”. Ile tych głosów powinien uzyskać zgłoszony przez trójkę lub więcej sędziów – sędzia, by stać się kandydatem? W zasadzie wystarczy jeden. Przepisy nie przewidują bowiem, że sędziowie, którzy zgłosili kandydata muszą nań później głosować.

Skonstruowany mechanizm ma kilka konsekwencji.

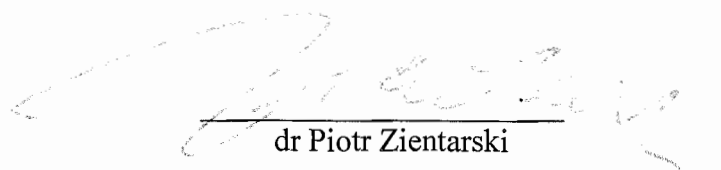
Po pierwsze należy zwrócić uwagę, na niepoprawność językową przepisu art. 12 ust. 2 ustawy: „Kandydatów (...) wybiera Zgromadzenie (...) spośród sędziów Trybunału, którzy w głosowaniu uzyskali kolejno największą liczbę głosów”. Sugeruje on bowiem, że jest to proces dwuetapowy: najpierw odbywa się głosowanie, które prowadzi do ustalenia liczby głosów, które uzyskali zgłoszeni sędziowie, a następnie Zgromadzenie wybiera kandydatów „spośród” tych, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów. Nie jest jednak jasne, ile głosów powinien uzyskać zgłoszony sędzia w pierwszym głosowaniu („kolejno najwięcej”?), a ile w drugim. Należy zatem przyjąć, że przepis ten jest tylko nieumiejętnym wyrażeniem innej myśli: „kandydatami na stanowisko Prezesa zostają sędziowie, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów”. Takie sformułowanie rodzi jednak dalsze konsekwencje.

Po drugie bowiem, oznacza to, że Zgromadzenie Ogólne nie pełni tu żadnej roli selekcyjnej, o której mowa w art. 194 ust. 2 Konstytucji. Przepis ten przewiduje, że kandydatów „przedstawia” Prezydentowi Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Ciało kolegalne, jakim jest też Zgromadzenie Ogólne Sędziów Trybunału Konstytucyjnego, podejmuje decyzje w głosowaniach (ewentualnie poprzez obserwowalny brak wyrażonego sprzeciwu). Przepisy przewidują wtedy, jaką większością i jakie decyzje są podejmowane. Za najniższą z możliwych uznaje się większość zwykłą (względna). Tymczasem Zgromadzenie Ogólne jako całość nie ma możliwości dokonania selekcji wśród zgłoszonych przez sędziów kandydatów, ponieważ w zasadzie każdy zgłoszony przez sędziów sędzia, uzyska „kolejno największą liczbę głosów”. Wystarczy jeden głos by sędzia został kandydatem zgłaszanym następnie Prezydentowi. Jeżeli taki był zamysł ustawodawcy, to niezrozumiałe jest dlaczego

w art. 12 ustawy zamieszczono ust. 2 zd. 1, ust. 3, ust. 3a, ust. 3b i ust. 3c. Skutkiem tych przepisów jest tak czy inaczej to, że kandydatem przedstawianym Prezydentowi jest każdy poprawnie zgłoszony sędzia. Prościej byłoby napisać w ustawie, że „Prezesa Trybunału powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej spośród co najmniej trzech kandydatów przedstawionych przez grupy sędziów Trybunału Konstytucyjnego liczące co najmniej 3 sędziów; przy czym sędzia Trybunału może zgłosić tylko jednego kandydata”. Jest to jednak niezgodne z art. 194 ust. 2 Konstytucji, który przewiduje, że to Zgromadzenie Ogólne, a nie grupy sędziów, „przedstawia” Prezydentowi kandydata. Określenie „przedstawia” nie może być rozumiane, jako „przekazuje” nazwiska kandydatów zgłoszonych przez grupy sędziów.

Po trzecie, przy niewielkim gremium, jakim jest Zgromadzenie Ogólne liczące 15 osób i biorąc pod uwagę to, że na stanowisko Prezesa Trybunału zgłasza się osoby, które na to się zgodzą, może się zdarzyć, że zgodzi się na to mniej niż 3 sędziów. Powstaje zatem pytanie czy dokument, o którym mowa w art. 12 ust. 4 ustawy obejmujący mniej niż 3 nazwiska kandydatów na stanowisko Prezesa, przedstawiany Prezydentowi jest dokumentem ważnym? Czy też należy procedurę wyłaniania kandydatów przeprowadzać do skutku? W skrajnym przypadku musiałoby to oznaczać, że Trybunał nie ma Prezesa, ani Wiceprezesa, że Prezes zastępuje najstarszy wiekiem sędzia Trybunału.

Podsumowując, art. 12 ust. 2 i ust. 3c ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym poprzez to, że pozbawiają Zgromadzenie Ogólne kompetencji do przedstawiania Prezydentowi kandydatów na stanowisko Prezesa (nie przewidując bądź bezwzględnej większości głosów, bądź możliwości wyrażania swojej aprobaty bądź dezaprobaty, w głosowaniu, w stosunku do kilku zgłoszonych przez sędziów kandydatów), są niezgodne z art. 194 ust. 2 Konstytucji.

dr Piotr Zientarski

senator Senatu IX kadencji

Załączniki:

- 1. 5 odpisów niniejszego pisma.**